

PERSBERICHT

Vrijheid van meningsuiting?

- **Vrijheid van meningsuiting is een groot goed;**
- **Leden van stembureaus dienen zich neutraal op te stellen in politieke discussies, niet alleen op de dag zelf, maar ook kort daarvoor;**
- **Gemeente houdt terecht rekening met snelle escalatie via social media.**

Aanleiding

De burgemeester van de gemeente Tholen ontslaat een lid, tevens voorzitter, van een stembureau in verband met een uitlating met een politieke lading die hij drie dagen voor de verkiezingen op Facebook doet. Zijn uitspraken zijn naar haar mening in strijd met artikel J 14 van de Kieswet: *de leden van het stembureau geven tijdens de uitoefening van hun functie geen blijk van hun politieke gezindheid.*

Klacht

Verzoeker dient een klacht in over het besluit van de burgemeester:

- Het besluit om verzoeker te ontslaan als lid van het stembureau is op onzorgvuldige wijze tot stand gekomen en is op onzorgvuldige wijze aan hem medegedeeld.
- Zijn klacht over het handelen van de gemeente is door de gemeente onzorgvuldig behandeld.

Respecteren van grondrechten

Artikel J 14 van de Kieswet houdt een beperking in van de vrijheid van meningsuiting. De Zeeuwse Ombudsman overweegt dat elke beperking van de vrijheid van meningsuiting terughoudend en restrictief dient te worden gehanteerd.

Verzoeker is van mening dat de bepaling van artikel J 14 letterlijk moet worden uitgelegd, dat wil zeggen dat de leden van het stembureau tijdens de uitoefening van hun functie, dat wil zeggen alleen op de dag zelf, geen blijk geven van hun politieke gezindheid. Zij moeten immers neutraal zijn.

Hoewel verzoeker zijn uitlating drie dagen voorafgaand aan de verkiezingen heeft gedaan en niet tijdens de daadwerkelijke uitoefening van de functie, kan de Zeeuwse Ombudsman zich voorstellen dat de neutraliteit van de voorzitter van het stembureau daarmee in het geding komt. Verzoeker was op het moment dat hij zijn uitlating deed reeds benoemd en dat was bekend in de gemeente. Kijkend naar de snelheid waarmee de huidige berichtgeving via de sociale media in het openbaar wordt gedeeld, mag op dit punt een terughoudende opstelling van leden van stembureaus worden vereist en een uitleg van artikel J 14 die ruimhartig en prudent recht doet aan hun bijzondere positie. Dit onverlet het eerder benoemde uitgangspunt van de terughoudendheid die vereist is bij elke inperking van de vrijheid van meningsuiting. Maar de uiteindelijke beoordeling hiervan is aan de rechter.

Oordeel Zeeuwse Ombudsman

- De Zeeuwse Ombudsman is van mening dat het besluit van de burgemeester om verzoeker niet de laten functioneren als lid van het stembureau niet op een onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen. Ondanks de aanwezige tijdsdruk voldoet de totstandkoming van het besluit aan de vereisten die daar in de gegeven omstandigheden van mogen worden verwacht. Het besluit had evenwel ook schriftelijk aan verzoeker moeten worden medegedeeld met de vermelding met de daar tegen openstaande rechtsmiddelen. Op dat punt is er onbehoorlijk gehandeld.
- Wat betreft de klachtbehandeling wordt geconstateerd dat de burgemeester weliswaar in het kader van de interne klachtbehandeling in de gelegenheid is gesteld een toelichting te geven maar dat er geen sprake is geweest van een hoorzitting zoals de wetgever heeft bedoeld. Als gevolg hiervan heeft verzoeker niet de gelegenheid gehad om op haar standpunt over de door hem ingediende klacht te reageren. Die mogelijkheid heeft hij in het kader van de externe klachtbehandeling door de Zeeuwse Ombudsman echter alsnog gekregen. Voor het overige is er bij de klachtbehandeling niet onbehoorlijk gehandeld.

Alles overwegende komt de Zeeuwse Ombudsman tot de conclusie dat de gemeente in deze behoorlijk heeft gehandeld maar dat er wel aanleiding is tot het doen van een tweetal aanbevelingen.

Aanbevelingen

De Zeeuwse Ombudsman doet de volgende aanbevelingen:

- een besluit tot ontslag van een lid van een stembureau schriftelijk mededelen met vermelding van de daartegen openstaande rechtsmiddelen
- bij een hoorzitting als uitgangspunt hanteren dat verzoeker en beklagde in elkaars aanwezigheid worden gehoord

22-07-2019